

ZPRAVODAJ MATICE ČESKÉ

sekce Společnosti Národního muzea

Číslo 9

Praha, září 2005

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA

V Národním muzeu v Praze se 2. června 2005 konalo valné shromáždění Společnosti Národního muzea, jejíž součástí je Matice česká.

Po přednášce ředitelky Českého muzea hudby NM dr. E. Paulové o nové expozici hudebních nástrojů a o nové budově muzea se ujal slova předseda Společnosti Národního muzea doc. dr. J. H. Bernard. Seznámil přítomné se zprávou o činnosti Společnosti NM v uplynulých dvou letech. Při výčtu akcí Matice české zvláště kladně hodnotil úroveň matičního Zpravodaje. Zprávu o hospodaření Společnosti NM za uplynulé období a plán rozpočtu na rok 2005 přednesl mgr. J. Kouba, zprávu revizní komise předložila dr. H. Svobodová.

Dalším bodem bylo projednání návrhu na zvýšení členských příspěvků na 200,- Kč pro pracující a 100,- Kč pro studenty a důchodce. Dosavadní příspěvky byly neúnosně nízké vzhledem k bohatému programu Společnosti NM a výhodám, které svým členům nabízí. Po diskusi byl návrh schválen.

Následovalo projednání návrhu na kandidáty do nového výboru Společnosti NM a jejich volba. Do výboru bylo navrženo 13 kandidátů a na funkce revizorů účtů 2 kandidáti. Matice česká byla zastoupena třemi kandidáty do výboru (dr. E. Ryšavá, dr. M. Vošta, P. Muchka). Všichni navrhovaní kandidáti byli zvoleni.

Stalo se již tradicí, že na valných shromážděních Společnosti NM je udělováno čestné členství ve Společnosti osobnostem, které se zasloužily jak o Společnost tak o Národní muzeum. Matice česká tentokrát navrhla knihovníka a literárního historika PhDr. Karla Bezděka, který přes 40 let pracoval v Knihovně Národního muzea, naposled ve funkci vedoucího oddělení a zástupce ředitele knihovny. Současně dlouhá léta působil ve Společnosti NM a ve výboru Matice české. Dalším navrženým byl ing. Karel Jiří Němec, CSc., předseda mineralogické sekce Společnosti NM. Oba návrhy byly valným shromážděním odsouhlaseny a čestné členství uděleno.

Diskusí a schválením usnesení bylo valné shromáždění ukončeno. **V návaznosti na valné shromáždění celé Společnosti NM pořádá výbor Matice české výroční schůzi Matice české s volbou nového výboru. Bude se konat 18. října 2005 po přednášce dr. H. Turkové o Sidonii Nádherné v zasedací síni Národního muzea v 17 hodin.**

NÁVŠTĚVA MATICE SLEZSKÉ V PRAZE

Ve dnech 16.–19. června 2005 navštívila Prahu skupina členů Matice slezské, vedená předsedou oblastního výboru Matice slezské v Opavě ing. V. Kočvarou. Matice slezská tak oplácela zájezd zástupců Matice české do Slezska v minulém roce.

Členové sprátelené Matice byli 17. 6. slavnostně uvítáni v Národním muzeu výborem a členy Matice české a vedením Knihovny Národního muzea – patronky Matice české. Přítomen byl též předseda Spolku Svatobor doc. ing. V. Liška. Skupina si prohlédla historickou budovu Národního muzea s odborným výkladem místopředsedy Matice české dr. L. Sršně a depositáře Knihovny Národního muzea spolu s výstavou k 150. výročí prvního vydání Babičky B. Němcové za doprovodu jednatele Matice české P. Muchky.

Hosté měli též příležitost navštívit proslulou barokní Nostickou knihovnu v Nostickém paláci na Malé Straně a novou stálou expozici Českého muzea hudby NM v Karmelitské ulici. Bohatý program prvního dne v Praze zakončila prohlídka Památníku F. Palackého a F. L. Riegra v MacNevenově paláci.

Na přání kolegů z Matice slezské byl 18. června uspořádán zájezd za Sidonií Nádhernou do Vrchotových Janovic a za Josefem Sukem do Křečovic, vedený jednatelem Matice české. Na zpáteční cestě si účastníci mohli prohlédnout renesanční vodní tvrz v Křepenicích a navštívit rozhlednu na Veselém vrchu u Mokrska.

Poslední den návštěvy Matice slezské byl věnován prohlídce Vyšehradského hřbitova a hrobky Slavín s odborným výkladem jednatele Spolku Svatobor mgr. V. Potočka.

Členové Matice slezské byli se zájezdem do Prahy velmi spokojeni a zvláště oceňovali, že jim bylo umožněno navštívit expozice a památky běžně nepřístupné. Jejich návštěva tak znamenala další úspěšný krok kupředu ve vzájemných stycích našich institucí.

PhDr. Eva Ryšavá

ZÁŘÍ 2005

KULTURNĚ LITERÁRNÍ ZÁJEZDY

► **So. 17. září 2005. Literární toulky západními Čechami**
Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova
Cena: 300 Kč pro členy Společnosti Národního muzea, 350 Kč pro ostatní

Milavče – rodiště Josefa Váchala (1884–1969), barokní kostel sv. Vojtěcha z l. 1741–48, Kaple Vojtěška nad údajně léčivým pramenem. **Klenčí pod Čerchovem** – rodiště Jindřicha Šimona Baara (1869–1925), prohlídka Muzea J. Š. Baara a Jana Vrby (1889–1961), skladatele a sběratele Jindřicha Jindřicha (1876–1967), hřbitov. **Výhledy** – pomník J. Š. Baara od L. Šalouna a F. Kuželky z r. 1933. **Čečovice** – gotický cihlový kostel sv. Mikuláše z r. 1388, barokní zámek. **Kladruby** – prohlídka benediktinského klášteřa.

► **Čt. 22. září 2005. Do Libně Karla Hlaváčka**

Vede: Ing. Petr Lachmann

Sraz v 15.30 u zastávky tram č. 1 a 24 Vosmikových (od Palmovky mezi zast. U Kříže a Bulovka; pozor, z Holešovic je až k Bulovce výluka).

ŘÍJEN 2005

Osobnosti českých dějin

► **Út. 18. října 2005.** PhDr. Helga Turková: **Sidonie Nádherná z Borutína**

Přednáška se uskuteční od 17 hodin v zasedací síni hlavní budovy Národního muzea, Praha 1, Václavské náměstí 68.

Po skončení přednášky proběhne výroční schůze Matice české, spojená s volbou nového výboru na další dvě léta. V této souvislosti žádáme členy, aby si předem připravili náměty a připomínky k činnosti Matice české, případně považovali o možnosti zapojit se aktivněji do činnosti této instituce.

MIMOPRAŽSKÉ LITERÁRNÍ VYCHÁZKY

► **So. 1. října 2005. Do Mníšku pod Brdy za F. X. Svobodou** (1860–1943) a **Růženou Svobodovou** (1868–1920)

Vede: Mgr. Olga Rohelová

Sraz: 8.45 hod. na stanici autobusu číslo 321 před nádražím Praha-Smíchov (autobus odjíždí do Mníšku pod Brdy v 9.00 hod.). Návrat do Prahy okolo 17. hodiny. Oběd není zajišťován. Pěšky cca 8 km.

Program: **Mníšek pod Brdy** – prohlídka interiérů původně renesančního zámku, dosud nepřístupného. Barokní kostel sv. Václava. Návštěva ateliéru uměleckého knihvazače Karla Havlíka. Prohlídka barokního areálu Skalka s poutním kostelem sv. Maří Magdaleny, naučná stezka.

► **So. 8. října 2005. Do Buštěhradu za Otou Pavlem (1930–1973)**

Vede: Mgr. Olga Rohelová

Sraz: 9.00 hod. na autobusové zastávce číslo 3 v Evropské ulici proti hotelu Diplomat nedaleko konečné metra trasy A – Dejvická (autobus odjíždí do Buštěhradu v 9.25 hod). Návrat do Prahy okolo 17. hodiny. Oběd není zajišťován. Pěšky cca 5 km.

Program: **Buštěhrad** – prohlídka Buštěhradského muzea Oty Pavla U Rotta s výkladem, naučná Stezka historií Buštěhradu s výkladem. Pozůstatky gotického hradu, barokní zámek, kostel Povýšení sv. Kříže. Přejezd autobusem do **Lidic**. Pomník dětských obětí Lidické tragédie od Marie Uchytilové.

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

► **St. 12. října 2005. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur – Kultury Austrálie a Oceánie**

Vede: Mgr. Monika Baďurová

Sraz v 15.30 hod. před hlavním vchodem do Náprstkova muzea na Betlémském náměstí.

► **St. 26. října 2005. Odhalení pamětní desky B. Němcové na domě ve Vyšehradské ulici čp. 1378/45 v Praze 2 od 15.00 hod.**

Hlavní projev: prof. PhDr. Jaroslava Janáčková. Organizačně zajišťují členky Společnosti Boženy Němcové.

► **Čt. 27. října 2005. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur – Indiánské kultury Severní a Jižní Ameriky**

Vede: PhDr. Kateřina Klápšťová

Sraz v 15.30 hod. před hlavním vchodem do Náprstkova muzea na Betlémském náměstí.

LISTOPAD 2005

POHLED DO TVŮRČÍ DÍLNY UMĚLCOVY

V souvislosti s letošní připomínkou 150. výročí prvního vydání Babičky Boženy Němcové se uskuteční beseda s jedním z nejvýraznějších ilustrátorů tohoto slavného literárního díla, **akad. malířem Vladimírem Tesařem**.

➤ **Út. 15. listopadu 2005. Zasedací síň hlavní budovy Národního muzea od 17 hodin.**

PODZIMNÍ CYKLUS PŘEDNÁŠEK

SLAVNÍ JUBILANTI

Na rok 2005 připadají významná výročí tří osobností, jež obohatily nejvyššími hodnotami českou literaturu a staly se zároveň pro naši společnost mravními vzory. Jim je věnován náš podzimní přednáškový cyklus.

➤ **Út. 22. listopadu 2005.** PhDr. Vladimír Justl, CSc.:
Vladimír Holan (1905–1980)

➤ **Út. 29. listopadu 2005.** PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.:
Jan Zahradníček (1905–1960)

➤ **Út. 6. prosince 2005.** PhDr. Marie Štemberková:
Josef Čapek (1887–1945)

Přednášky se konají vždy od 17 hodin v přednáškovém sále hlavní budovy Národního muzea, Praha 1, Václavské náměstí 68.

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

➤ **Čt. 24. listopadu 2005. Divadelní oddělení Historického muzea Vede:** PhDr. Vlasta Koubská
Sraz v 15.00 hod. ve vestibulu hlavní budovy Národního muzea. Prohlídka běžně nepřístupných prostor Národního muzea, spojená s ukázkou z bohatých fondů divadelního oddělení.

PROSINEC 2005

► **Út. 13. prosince 2005. Předvánoční setkání v národopisném muzeu na Smíchově, nové stálé expozici Národního muzea**

Přednáší: PhDr. Jiřina Langhammerová

Sraz: v 15.30 hod. před hlavním vchodem do národopisného muzea (Letohrádek Kinských) v Kinského zahradě na Smíchově.

SEZNAM ČLENSKÝCH VÝHOD

Seznam nakladatelství, která poskytují slevu:

Nakladatelství Paseka

poskytuje slevu 20 % na většinu vlastní produkce. Ibsenova 3, Praha 2, tel. 222 518 176.
Prodejní doba: po-pá 9.30-19 hod.

Nakladatelství Brána

poskytuje slevu 20 %.
Hradešínská 30, Praha 2, tel. 271 740 586.

Nakladatelství ARSCI

poskytuje slevu 20 % v sídle nakladatelství Hellichova 7, Praha 1 - Malá Strana.
tel./fax: 251 510 840
aktuální přehled na www.arsci.cz
e-mail: arsci@arsci.cz.
Prodejní doba: po-pá 10-17 hod.

Nakladatelství Lidové noviny

poskytuje slevu 10 %, **Vinohradské knihkupectví** – ul. Jana Masaryka 58, Praha 2 - Vinohrady, tel. 224 250 365.

Prodejní doba: po-pá 8.30-18 hod.

Knihkupectví U svatého Jindřicha**Karmelitánské nakladatelství**

poskytuje slevu 10 % na produkci nakladatelství Vyšehrad. Jindřišská 23, Praha 1 - Nové Město, tel. 224 212 376.

Prodejní doba: po-pá 9-19 hod., so 9-13 hod.

Nakladatelství Granit

poskytuje slevu 20 % v sídle nakladatelství v Drtinově 8, Praha 5 - Smíchov (4. patro) v době od 9 do 15 hod., tel. 257 018 358.

Národní muzeum

poskytuje slevu 10 % jen na své knihy ve své prodejně v hlavní budově Národního muzea.

Nakladatelství Libri

poskytuje slevu 15 % - 25% v sídle nakladatelství Na Hutmance 7, Jinonice, tel. 251 613 119.

Prodejní doba: po-pá 9-16 hod.

Nakladatelství Kalich

poskytuje slevu 20 % na vlastní produkci. Jungmannova 9, Praha 1, tel. 224 947 505.
Prodejní doba: po-pá 9-18 hod., so 10-14 hod.

Nakladatelství Janua

poskytuje slevu 20 %. V Háji 32, Praha 7 - Holešovice, tel. 220 803 491, 602 648 107, cajova@telecom.cz.

Nakladatelství Portál

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci. Jindřišská 30, Praha 1, tel. 224 213 415.
Prodejní doba: po-pá 9-18 hod.
Klapkova 2, Kobylisy, tel. 283 028 203.

Prodejní doba: po-pá 9-17 hod.

Nakladatelství Karolinum

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci. Celetná 18, Praha 1, tel. 224 491 448.
Prodejní doba: po-pá 9-19 hod., so-ne 11-17 hod.

► Členové Matice české vedle volného vstupu do všech expozic Národního muzea v České republice mají nárok i na slevy v některých pražských nakladatelstvích a knihkupectvích, a to vždy po předložení legitimace Společnosti Národního muzea (popř. i dokladu o zaplacení členského příspěvku). Seznam nakladatelství a knihkupectví naleznete také na webových stránkách Matice české.

- Členové Společnosti Národního muzea jsou osvobozeni od registračního poplatku ve studovně Knihovny Národního muzea, jestliže se prokáží legitimací SNM a dokladem o zaplacení členského příspěvku za příslušný rok.
- ARS VIVA cesty za uměním (specializovaná cestovní kancelář) poskytuje slevy na všechny zájezdy po předložení legitimace SNM na adrese – Pod Kaštany 3, Praha 6 (počet 10-13 hod., pá 10-15 hod.), tel.: 233 324 099, arsviva@arsviva.cz, www.arsviva.cz
- Knižní produkci českou i zahraniční s 20% slevou je možno získat i prostřednictvím Lukáše Smoly, distributora Matice české. Objednávky přijímá přes e-mail: knihysmola@centrum.cz nebo telefonicky na čísle 776 271 599.
- Členům Společnosti Národního muzea je poskytována sleva 10% na brýle, vyšetření zraku a kontaktní čočky v Optice Lutea, Lípová 12, Praha 2 (po-pá 9-18 hod.), tel.: 224 919 487, jan.matl@optikalutea.cz, www.optikalutea.cz.

ÚŘEDNÍ HODINY MATICE ČESKÉ

Placení členských příspěvků, přijímání nových členských přihlášek **každou první středu v měsíci od 16 do 18 hod. v hlavní budově Národního muzea** na Václavském náměstí (z vrátnice volejte linku 333 nebo 346). **Prosíme o dodržování úředních hodin!** Obracujte se zde na paní Milenu Brusovou, pokladní Matice české (tel. 723 731 429). Členské příspěvky a přihlášky se také přijímají během všech akcí Matice české. Nové legitimace (příp. duplikáty) se vystavují až po schválení výborem Společnosti Národního muzea, které předkládá jednatel MČ. Ve výboru SNM má Matice česká v současnosti tři zástupce. Výbor MČ je zatím osmičlenný (předseda, místopředseda, jednatel, pokladní, právník, ekonom, členové výboru). Rozhoduje prostou většinou hlasů a zásadní body předkládá ještě k posouzení výboru SNM (přijímání nových členů, hospodaření, výroční zpráva).

Různé:

Členům jsou k dispozici barevné záložky Matice české a za 100 Kč nedávno vydaný životopis Františka Palackého od Josefa Pekaře (v úředních hodinách a na akcích Matice české).

Své dotazy, připomínky a návrhy zasílejte na adresu:

Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea, Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1, tel. 224 497 333, 608 512 309

e-mail: matice.ceska@nm.cz, pavel.muchka@nm.cz

Informace o činnosti Matice české získáte také na webových stránkách Národního muzea: <http://www.nm.cz/snm/matice.htm>

Matice česká ráda přijme nové členy, kteří mají zájem o její činnost.

PATRON MATICE ČESKÉ**Knihovna Národního muzea
Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1**

Vznikla společně s Národním muzeem v roce 1818. Od roku 1891 sídlí v hlavní budově NM na Václavském náměstí. Je jednou z největších knihoven s historickými knižními fondy (3,6 milionu svazků) v České republice. Vzhledem k unikátnosti knihovních fondů jsou výpůjčky umožňovány pouze prezenčně do studovny. Pro studium některých druhů literatury platí zvláštní podmínky. Badatelům je ve studovně k dispozici rozsáhlá příruční knihovna a aktuální čísla běžného ročníku vědeckých a populárně naučných časopisů.

Pracoviště v hlavní budově Národního muzea

Studovna je otevřena v pondělí až pátek 9-19 hod. Poskytuje mj. bibliografické a faktografické informace. Studovat je možné (od 15 let) pouze prezenčně.

Výpůjční protokol – přijímá objednávky a zjišťuje signatury v generálním katalogu v pondělí až čtvrtek 9-16 hod. a v pátek 9-15 hod. (tel.: 224 497 342). Na webových stránkách Národního muzea (<http://katalogy.nm.cz/ListkovyKatalogcely/popis.html>) naleznete naskenovaný generální jmenný katalog (část česká do r. 1981, část cizojazyčná do r. 1981, část slovanská do r. 1981, dodatky do r. 1981, část od r. 1982 do r. 2001, katalog knihovny Státního nakladatelství) a on-line katalog, který obsahuje záznamy knižních přírůstků od roku 2002:

<http://katalogy.nm.cz/opac/opac/index.html>. Na počítačích ve studovně je pro badatele připraven soupis knihovny Kinských a Nosticů, které jsou ve správě KNM, dále například digitalizované fondy oddělení časopisů.

Od 1. 1. 2005 je platný nový Ceník služeb Knihovny NM, se kterým se můžete seznámit, stejně tak i s Knihovním řádem KNM platným od 1. 4. 2004, ve výpůjčním protokole a studovně KNM.

Oddělení služeb vyřizuje požadavky v pondělí až pátek 9-16 hod. (e-mail: marie.klucinova@nm.cz, tel. 224 497 158).

Poskytují se kopírovací služby, zhotovují se na objednávku černobílé fotokopie, digitální kopie a mikrofilmy.

Výstavy v Kabinetu knižní kultury Knihovny NM (předsáli studovny):

► Ohrožujete mravní výchovu mládeže. Sbírky Karla Jaroslava Obrátla ve fondech Knihovny Národního muzea

(28. 9. 2005 – únor 2006)

Pedagog, bibliofil a sběratel Karel Jaroslav Obrátil (1866–1945) byl jedním z prvních sběratelů, kteří se cíleně věnovali sběru erotik. Na tuto oblast lidského života K. J. Obrátil nahlížel vědecky a své sběratelské úsilí završil vydáním jedenáctisvazkového díla Kryptadia – příspěvky ke studiu pohlavního života našeho lidu. Z jeho obdivovaných, záviděných i nenáviděných sbírek erotického materiálu se v Knihovně Národního muzea dochovalo na 700 exlibris a přes 1000 knih. Výstava provede návštěvníky ve zkratce těmito obsáhlými, neobvyklými a zajímavými sbírkami. K vidění budou ukázky mravnostní a erotické literatury, exlibris, návrhy exlibris i tisky na textil a archivní materiály. Výstava je také připomínkou 60. výročí úmrtí tohoto známého prvorepublikového sběratele, spisovatele a stoupence TGM.

Hlavní budova Národního muzea (pravá chodba v přízemí):

► Dar Jiřiny Paroubkové Knihovně Národního muzea

(červenec – listopad 2005)

Otevřeno: IX. 10.00 – 18.00 hod., X.-IV. 9.00 – 17.00 hod.

Zavřeno: každé první úterý měsíce

Poplatek za filmování a fotografování je 50 Kč.

Výstava představuje veřejnosti velkorysý dar paní Jiřiny Paroubkové, sběratelky z Domažlic, která je dlouholetou členkou Spolku sběratek a přátel exlibris. Její sbírky exlibris, příležitostné grafiky, exlibristické literatury a štočků významně obohatily v roce 2004 fondy Knihovny Národního muzea.

Sbírky obsahují přibližně 5600 exlibris a drobné grafiky řazených dle zemí a autorů, okolo 90 svazků exlibristické literatury, včetně téměř ucelené řady časopisu Spolku sběratelů a přátel exlibris a přes 280 kusů štočků leptů, akvatint, suchých jehel a dřevorytů z pozůstalosti Jana Paroubka. Sbírku exlibris založil v roce 1918 Jan Paroubek (učitel, grafik, malíř) a v roce 1936 ji předal své dceři Jiřině, která ji dále rozšiřovala dalších 58 let, tedy až do roku 1994.

Na začátku roku 2004 se paní Jiřina Paroubková rozhodla toto celoživotní dílo věnovat Knihovně Národního muzea. Exlibris a štočky jsou doplněny ukázkami dřevoryteckého, leptacího a tiskařského náčiní. Návštěvníci mají možnost spatřit mimořádně zají-

mavý soubor exlibris a štočků, dokumentující sběratelské prostředí a ovzduší na Domažlicku v období téměř celého minulého století.

Detašované oddělení časopisů KNM (býv. Místodržitelství zámeček)
Královská obora 56, 170 76 Praha 7

(tel. 233 323 289, e-mail: zamecek@nm.cz).

Studovna periodik je otevřena vždy ve středu od 9.00 do 18.45 hod. Poskytuje také kopírovací služby.

Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou (zámek dr. R. Kinského)
591 02 Žďár nad Sázavou

(tel./fax: 566 625 370, e-mail: alenajakubcova@seznam.cz).

Otevřeno: IV. a X. so-ne: 8.00 – 12.00 a 12.30 – 16.00 hod.,

V., VI. a IX. út-ne: 8.00 – 12.00 a 12.30 – 16.00 hod., VII. a VIII. út-ne 9.00 – 12.00 a 12.30 – 17.00 hod.

Zavřeno: XI.- III. a pondělí

Nejen pro žáky a studenty základních a středních škol jsou k dispozici pracovní listy, které prověřují znalost dějin písma, knihy a knihtisku ve světových souvislostech. Jsou také ke stažení na: http://www.nm.cz/MK_pracovnilisty.doc.

Sezónní výstavy v Muzeu knihy:

► **Z knihovny do zahrady a zpět...** (do konce října 2005), refektář
Knižní fondy zámeckých knihoven obsahují množství literatury, pojednávající o zakládání a pěstování zámeckých parků a zahrad. Bohatě ilustrované tisky z přelomu 18. a 19. století přinášejí ukázky drobné zahradní architektury, která se v těchto krajinářských parcích uplatňovala. Není nic neobvyklého, že okna zámecké knihovny ústí do zámeckého parku, ve kterém nacházíme loubí, zákoutí a drobné stavbičky, nezřídka inspirované literaturou právě z této zámecké knihovny.

► **Sv. Jan Nepomucký v lidové úctě v Čechách a na Moravě. Nejstarší svaté obrázky a modlitby ze sbírek Knihovny Národního muzea** (do konce října 2005), chodba

Výstava představuje veřejnosti unikátní soubor svatých obrázků a modliteb především z 18. a první poloviny 19. století s tematikou sv. Jana Nepomuckého, která je v úzkém vztahu s historií žďárského kláštera, ze sbírek oddělení knižní kultury KNM. Výstava zároveň seznamuje s grafickými technikami, které byly používány při tvorbě těchto devotních předmětů v 18. a 19. století.

► Do prosince 2005 je v prostorách Knihovny Matěje Josefa Sychry ve Žďáru nad Sázavou instalována v mnoha ohledech objemná výs-

tava **Jan Zrzavý – exlibris a novoročenky ze sbírek Knihovny Národního muzea**, která slavila již velký úspěch v Národním muzeu a Pamětní síni Jana Zrzavého v Kruceburku.

Nová stálá expozice Národního muzea MUSAION – národopisná expozice

Letohrádek Kinských, Kinského zahrada 98

150 00 Praha 5

(tel. 257 325 766, e-mail: jirina_langhammerova@nm.cz).

Otevřeno: od 1. října 2005

X.-IV. út-ne: 9.00 – 17.30 hod.

V.-IX. út-ne: 10.00 – 17.00 hod.

V roce 1896 bylo v Praze Na Příkopě v paláci Silva Tarouccy otevřeno Národopisné muzeum československé, vzniklé z celonárodní sběratelské činnosti konce 19. století jako jedno z prvních ve střední Evropě. Věhlas této instituce stoupl těsně po roce 1900, kdy se vzácné sbírky lidových krojů, nábytku, keramiky, lidového umění, dokladů tradičních zvyků i předmětů denní potřeby trvale přemístily do Letohrádku Kinských v Praze na Smíchově, který pro tento účel zakoupilo město Praha od šlechtické rodiny Kinských. Od roku 1922 jsou pak sbírky i celá instituce součástí Národního muzea. Samotný Letohrádek je významnou kulturní památkou Prahy i celé České republiky, pro svou čistou architektonickou podobu letního sídla doby klasicismu. Byl postaven v letech 1827 až 1831 známým architektem Jindřichem Kochem a zůstal v téměř neporušeném stylu zachován dodnes. V poslední generaci muzeum prošlo těžkou zkouškou, kdy se hledaly peníze na opravu budovy a vedla vleklá jednání o jeho budoucnosti. Díky vytrvalosti odborníků Národního muzea, pracovníků Ministerstva kultury, památkářů, národopisců i přízně ze strany občanů se podařilo v letech 2002 až 2003 realizovat velkorysou generální rekonstrukci celé stavby pro nově pojaté národopisné muzeum.

Nový celek nazýváme Musaion, z řeckého „chrám múz“. Toto označení není v případě prezentace národopisných jevů české kultury nijak nadnesené, neboť právě národopisný materiál je mnohostranně výmluvný a jeho představení si žádá podobně různorodé podání.

V novém pojetí nejde jen o pohledovou informativní expozici, ale o řadu dalších možností, jak vtahovat návštěvníka do specifického světa lidových tradic – živým představením špičkové rukodělné tvorby, folklorními koncerty, činnostmi edukační a odborně společenskou.

Tyto i další aktivity budou programově propojeny do jednoho celku s expozicí vybraných sbírek z rozsáhlých fondů Národopisného oddělení Historického muzea Národního muzea. Expozice bude vypovídat především o vztazích člověka a jeho prostředí, připomeneme hodnoty všedních dnů i svátků se začleněním množství exponátů z oblasti tradičního odívání, bydlení a hospodářství. Zvláštní díl expozice věnujeme lidovému umění a dokladům duchovní kultury se zaměřením na lidové zvyky v průběhu roku i lidského života. Výpravné tematické celky budou doplněny klasickou expoziční technikou, se soustředěním na detaily a sbírkové unikáty.

Letohrádek Kinských je umístěn v krásné zahradě, stylem harmonující s mimořádností tohoto kdysi předměstského empírového sídla. Jeho využití pro hodnoty tradiční české kultury je nejen po celé století známé, ale zároveň i nadmíru vhodné. Vždyť právě česká lidová kultura zrála v řadě jevů do svých vrcholných forem v době první poloviny 19. století, a mnoho exponátů tak stylově ladí s prostou a dobově elegantní stavbou.

PhDr. Jiřina Langhammerová
vedoucí Národopisného oddělení
Historického muzea NM

